

DPZAV
Došlo 3. IV. 1931
krat, prilog

Poština plačana v gotovini.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84—, polletno Din 42—, mesečno Din 7—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15420.

Leto III.

Ljubljana, 3. aprila 1931.

štev. 14.

Izkušnja in pouk.

Le malo trgovcev je, ki se učijo iz časopisja in strokovnega tiska; večina črpa svoje izkušnje še danes v izgubah, nesrečah in težko prestalih skrbih.

Izkušnja je mnogo, a vendar ne vse. Izkušnja je samo praksa brez teorije. Kakor je teorija brez prakse v realnem življenju nemogoča, prav tako je tudi onemogočen trajen uspeh praksi brez teorije.

Kolo časa se vrti nezaustavljivo, in kar je bilo včeraj še aktualno in primerno, je danes že zastarelo in neporabno. Današnje dobo bi lahko imenovali dobo svetovnega gospodarskega preporoda. Vsak dan prinese kake novosti, ki imajo na splošno gospodarsko življenje navidezno samo majhen vpliv. Prinašajo pa znatne izpremenbe posameznim gospodarskim panogam, med katerimi trgovina ni in ne sme biti na zadnjem mestu. Trgovec, ki se v tej dobi uči samo na lastnih izkušnjah ali ki gradi samo na staro teorijo, ne da bi se redno poučeval o premenbah, ki nastajajo vsak trenutek, bo drago plačal to svojo šolo.

Mnogo trgovcev vidi v izdatkih za knjige in še posebej za strokovno časopisje nepotreben strošek. Večina je celo takih, ki si mislijo, da jim zadošča kak dnevnik; saj ima vsak izmed njih stalno gospodarsko rubriko, v kateri upa najti vse, kar ga kot trgovca zanima. Čitanje dnevnega časopisja je potrebno vsakemu inteligentu, vsakemu

sodobnemu gospodarju, ne samo trgovcu! Pričakovanje, da najde baš trgovec v dnevnem časopisju vse, kar potrebuje za stroko, je neutemeljeno, da naivno. Poleg tega niso poročila o raznih dogodkih na gospodarskem polju prikrojena iz vidika trgovine. Pogosto je celó prevoja posameznih dogodkov pristranska in zastopa koristi drugih gospodarskih panog, čisto tudi na škodo trgovine.

Končno pa so poročila največkrat zgolj informativnega značaja; trgovec ne najde ali le težko poišče v njih poraben nasvet.

Strokovni tisk pa nudi trgovcu poleg vseh potrebnih informacij tudi toliko navodil in nasvetov, kolikor je pač mogoče na omejenem prostoru. Dnevni slučajji nam pričajo, da je marsikateri trgovec zašel v neprilike in škodo, ker ni bil pravočasno informiran o novonastalih razmerah in poučen o ukrepnih, ki bi ga te škode obvarovali.

En sam prebrani in upoštevani članek odtehta večkrat celoletno naročnino in še mnogo več. Denar, ki ga trgovec izda za svoj strokovni pouk in za svoje informacije, je med vsemi izdatki najbolj plodonosno naložen.

Nihče ni popolnoma dorastel današnji dobi v svoji lastni stroki. Zakrknjena konservativnost in preziranje in neupoštevanje novonastalih razmer vsled neinformiranosti se nad vsakim stanom in še posebej nad trgovskim bridko maščuje.

Pogled po ljubljanskih izložbah.

Če primerjamo izložbe ljubljanskih trgovin z onimi pred pičlim letom dni, moramo priznati, da se ljubljanski trgovci povečini v polni meri zavedajo velikega propagandnega pomena izložb in gredo z duhom časa naprej. Zlasti modernizacija izložb in lokalov na Mestnem trgu, združena z velikimi izdatki za prezidavo, je dosegla svoj namen ter napravila iz te po naravnem razvoju mesta nekako zamirajoče točke zopet trgovski center, kar čuti obiskovalec nevede in nehote, dasiravno si po naravnem razvoju išče trgovski center drugih, prometnejših središč.

Ni nam znano, če je ob preureditvah šlo za kolektivno akcijo, ali je podjetnost enega vzpodbudila drugega, da se je odločil k modernizaciji, vendar je gotovo, da je glavni namen dosežen: obiskovalec ima vtis, da je tu trgovski center mesta, in ne na drugih, četudi prometnejših središčih. Seveda nočemo zapostavljati s tem drugih, modernejših ulic, zgrajenih v novejšem času in odgovarjajočih potrebam modernih trgovskih središč in okusu sodobnih trgovskih lokalov. Podčrtavamo samo dejstvo, da je dogovorjena ali nedogovorjena kolektivna modernizacija trgovskih izložb in lokalov iz tega, napol zastarelega in vsled tega svoj trgovski pomen izgubljalajočega mestnega dela dosegla uspeh, ki je vreden zabeležbe.

Trgovska izložba mora biti efektna, tako efektna, da vtisi, ki jih je zadobil ogledovalec v kratkem času, ne izginejo, marveč da se mu vedno iznova porajajo pred očmi.

Napačno je naziranje, da mora vsled tega izložba dominirati v svoji okolici, da vsaj blizu nje ne sme biti druge, prav tako efektne izložbe, ki bi jej odzemale prvenstvo. Še bolj napačno pa je mnenje, da je izložba efektna le tedaj, če stoji med neznatnimi bajtami, proč od modernih trgovskih lokalov. Oboje priča samo o nezmožnosti konkurence in je priznanje premale samozavesti, ki je potrebna trgovcu za uspešno, lojalno in zdravo tekmovanje.

In prav oživiljeni Mestni trg je vzor, kako dvigniti odmirajoče trgovske mest-

ne dele tam, kjer jih naravni razvoj potiska v ozadje.

Bežni vtisi sprehoda po ljubljanskih ulicah (ravno vtisi so važni!) pričajo, da še danes mnogo trgovcev, posebno špeceristov, smatra izložbo za nekako razstavo vsega, kar najdeš (v njihovi trgovini. Poleg tega pa niso redki primeri, da sredi raznovrstne krame: krema za čevlje poleg kave »Santos«, olivno olje zraven zobnih ščetk, par sveč ob testeninah in žepnih nožičkih itd. blesti še napis: »Česar ni tu, najdete v trgovini!«

Izložba naj bo enotna! Dolžnost trgovca je, da ji posveča več pozornosti kot dosedaj ter skrbi, da se vsaj enkrat tedensko z okusom enotno preuredi. Razni letni časi, razne prilike, prazniki in slične priložnosti dajejo dovolj smernic za izbiro predmetov. Neenotne izložbe, razglašajoče vse, kar se nahaja v trgovini, niso samo brez učinka, marveč celo odbijajo in že na zunaj napravljajo vtis zastarelosti in babilonije. Enotne, z okusom prirejene izložbe, brez kake prenatrpanosti pa opozarjajo na strokovno usposobljenost in dajejo nekako specialno obeležje trgovini. Teden za tednom, počasi pridejo na vrsto lahko vse blagovne skupine.

Veliko vlogo igra tudi dekoracija. Naj se trgovec ne straši malenkostnih izdatkov za primerno dekoracijo, ki pa mora biti prirejena vsaj z nekoliko umetniškimi okusom. Če trgovec ali njegovi nastavljenici sami niso tega zmožni, ni izdatek za strokovni nasvet vržen proč.

Gremijalnim šolam in drugim vzgojevališčem trgovsko-obrtnega naraščaja se nudi baš na polju aranžiranja izložb in pouka v prodajni umetnosti neizčrpno in **najpotrebnejše vzgojno gradivo!** Površnih knjigovodij in slabih korespondentov imamo že itak mnogo preveč, manjka pa nam zmožnega prodajnega osobja in aranžiranja večjih trgovskih sotrudnikov.

Še nekaj splošnih vtisov:

Pri večini izložb opažamo velik korak naprej; nekatere so aranžirane naravnost umetniško. Skoraj vse pa imajo eno in isto napako: prenatrpane so in

sličijo mnogokrat pravcati sejmarski stojnici. Največkrat zakrijejo, ali celo popolnoma uničijo sicer dobro zamisel.

Tudi na zunanjo propagandno dekoracijo je potreba posebno paziti. Površnost in ozkosrčnost zunanje dekoracije često ubije umetniško izvršitev in velikopoteznost prirejenih izložb. Tako smo n. pr. imeli priliko občudovati pri eni in isti tvrdki krasno, učinkovito božično zunanjo dekoracijo, velikonočna pa je povsem neokusna, dasiravno morda originalna.

Dekoratívna oprema, zunanja ali notranja največkrat izraža **pretirano štedljivost**, vzbuja vtis nepopolnosti in nedovršenosti, često tudi neskladnosti, vsled česar je mnogokrat boljše, da odpade, ker več škoduje kot koristi.

Veliko lepih izložb pa ima to napako, da je njih ozadje opremljeno stalno z zrealom, včasih tudi že napol slepim in razjedenim. Dočim ima zrealo na strani mnogokrat (a tudi ne vedno) kot umetni podaljšek izložbe svoj pomen, moti z zreali obloženo ozadje opozovalca in ima poleg tega to napako, da jemlje izloženim predmetom veljavo. Čisto drugače in efektnejše učinkuje fornirjevo, s tkaninami ali drugim primernim materialom drapirano ozadje, ki se dá za vsako priliko in za vsako poedino skupino iz-

loženih predmetov z malimi izdatki spremeniti.

Tudi žarnice v ozadju motijo in učinkujejo uničujoče na izloženo blago.

Slaba stran naših izložb je tudi razsvetljava. Mnogo se je sicer v tem oziru izboljšalo, vendar pa, navzlic predragemu električnemu toku štedljivost tu ni na mestu. Izložbe naj bodo praviloma osvetljene z najmočnejšimi, a za opazovalca nevidnimi žarnicami z dnevno svetlobo. To so modrozelené žarnice, pri katerih se sicer izgubi do 35 odstotkov svetlobe, a imajo to dobro lastnost, da ne propuščajo rdečih in rumenih žarkov, vsled česar se barve razstavljenega blaga vidijo tako kot pri dnevni svetlobi.

Nekatere trgovine pa bolehajo na tem, da izvešajo razno blago, zlasti konfekcijo, obutev, perilo in slično kar zunaj. Včasih je celo pročelje trgovine pokrito s to robo, kar učinkuje približno tako kot na »starini«, poleg tega pa je razstavljeno blago izpostavljeno prahu in raznim vremenskim vplivom, vsled česar izgublja na vrednosti, ne upošteva niti tega, da je največkrat izpostavljeno tudi priložnostnim tatom.

V splošnem pa moramo ugotoviti od lani na letos velik korak naprej.

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Zaključeni račun produkcije v glavni knjigi nam tedaj koncem poslovnega leta, po pribitku kosmatega dobička in po odbitku event. kosmate izgube, kar smo knjžili na podlagi izvlečka iz knjige produkcijskih računov, prikazuje skupno vsoto dolga posameznih produkcijskih odsekov (žag, gozdnih kompleksov in drugih obdelovališč lesa) nasproti glavni upravi ter tvori aktivno postavko bilance, kamor jo vpišemo za označbo: »račun produkcije«. Obenem pa nam ta vsota označa pri tem načinu knjigovodstva tudi skupno vrednost zalog tistega neobdelanega, polobdelanega in obdelanega lesa na posameznih proizvajališčih, v kolikor tega lesa nismo prevzeli

že na skupno oddajno skladišče, oziroma v njegovo evidenco.

Že omenjeni kosmati dobiček pri računu produkcije pa igra vlogo v računu zgube in dobička kot del skupnega kosmatega dobička, ki ga izkažemo posebej kot vsoto kosmatega dobička pri produkciji, dočim predstavlja višek nad tem dobičkom kosmati dobiček pri trgovini.

Omenili smo že, da investicijsko vrednost posameznih proizvajališč, to je: vrednost terena, stavb, naprav vodimo pod skupnim nepremičnim inventarjem; vrednost strojev, obratovalnih naprav in drugega premičnega inventarja pa deloma pod računom investicij, deloma

pa pod računom premičnega inventarja. Seveda je tudi te račune treba prilagoditi posebnemu značaju podjetja, da zamoremo iz njih točno razvideti tudi vrednost, ki odpade na vsako posamezno proizvajališče. O tem kasneje.

Razdelnik računa produkcije.

V računu produkcije v glavni knjigi izkazani promet (vsota debetnih in kreditnih postavk med poslovnim letom), kakor tudi končni saldo nam ne daje ta dovolj jasnega pregleda. Promet se nanaša samo na vsote, ki smo jih med

letom skupno izplačali, oziroma za katere smo skupno obremenili račun produkcije in na one vrednosti, ki smo jih iz raznih produkcijskih odsekov ali proizvajališč prevzeli ne glede na to, za kaj so bile faktično te vsote izplačane, oziroma vrednosti prejete.

Nekoliko več nam sicer pove končni saldo, o katerem smo že omenili, da predstavlja kot aktivna postavka v bilanci istočasno tudi vrednost zalog na proizvajališčih.

(Dalje prihodnjič.)

Za standardizacijo izvoznega lesa.

Naš lesni izvoz še danes boleha na pomanjkanju potrebne enotnosti. Imamo sicer različne borzne uzance, a nič skupnega, ker se v mnogih primerih uzance ene borze ne krijejo docela z uzancami druge. Potreba po standardizaciji izvoznega blaga se občuti v vseh strokah, vsled česar so z uspehom izvedle razne naše izvozne panoge standardizacijo, t. j. določitev enotnih vrst in tipov za svoje izvozno blago, pri čemer jim je šel na roko zlasti Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v zvezi z resornimi ministrstvi.

Pri lesu se še danes sklicujemo na uzance raznih domačih borz, mnogokrat pa izvoznik proda blago po uzancah tujih borz, zlasti so v navadi kupčije po tržaških borznih uzancah.

Kakor ne moremo zahtevati od našega lesnega trgovca, da bi se seznanil s številnimi uzancami raznih naših inozemskih tržišč, ne moremo zahtevati niti od inozemskega kupca, da bi poznal vse, če tudi malenkostne difference naših lastnih uzanc. Nepoznanje naših uzanc pa vzbuja pri inozemskem kupcu često nezaupanje, vsled česar zahteva od izvoznika, naj mu blago proda po uzancah njegove borze v inozemstvu, katere pa zopet ta ne pozna. Nekatero naše večje izvozne tvrdke so že pričele v ofertah na inozemska tržišča ponujati blago »uso Jugoslavija« ali »uso Sušak«.

Iz stališča domače trgovine moramo ta pojav pozdravljati; vendar ni nikjer določeno, kakšno blago in katere tipe

se obeležujejo pod to označbo. Prodajalec, kakor kupec sta tu izpostavljeni različnim spornim možnostim, katerih se mora trgovec že pred sklepom pogodbe daleč izogniti, ker mu sicer preti možnost spora in stroškov, na drugi strani pa si s tem lahko pokvari kupčijo in izgubi mogoče dobrega odjemalca.

Različne uzance naših domačih lesnih tržišč naj bi se spojile v eno enoto, kar bi ne bilo posebno težko delo. Pri tem naj bi sodelujoče vodila želja, ustvariti čim popolnejše in čim enostavnejše delo, kar bi se doseglo zlasti s tem, da se dosedanje obstoječe malenkostne razlike izjednačijo ter se število tipov omeji na najpotrebnejši minimum. Tipe in dimenzije je treba seveda popolnoma prilagoditi potrebam naših inozemskih tržišč.

Poleg poenostavljenja produkcije bi skupne, enotne borzne uzance imele tudi velik propagandni pomen, ker bi jih ne bilo težko prevesti na jezik naših glavnih tržišč in publicirati potom trgovinskih zastopstev naših poslaništev in konzulatov in še posebej potom našega Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine.

Ker je naše sedanje najvažnejše izvozno tržišče Sušak, bi bilo morda primerno, da bi se enotne uzance nazivale po njem. Zadeva je nujna in važna ter vsekakor zasluži pozornost naših gospodarskih organizacij, zlasti pa predstavništev lesnih trgovcev, da se odpravijo različna pojmovanja in izenačijo obstoječe manjše difference ter na ta način olajša trgovanje z inozemstvom.

Naš državni proračun.

Dne 30. marca je predložil finančni minister kralju v podpis proračun za sedanjše proračunsko leto (od 1. IV. 1931 do 31. III. 1932), ki izkazuje **13.210 milijonov** dinarjev) izdatkov in ravnoliko prejemkov ter je za 137 milijonov dinarjev manjši od lanskega proračuna, ker se je načelo štednje upoštevalo v še **znatnejši** meri kot lani.

Državni proračun izdatkov se deli v dve skupini: 1. izdatki za vrhovno državno upravo in 2. izdatki za državna podjetja in ustanove ter odpadejo na posamezne resore sledeči zneski v milijonih dinarjev, katerim dodajamo podatke za minulo proračunsko leto:

Državna uprava:	letos:	lani:
Vrhovna uprava	259·9	332·1
Pokojnine, invalidnine	1.035·7	1.100·—
Državni dolgovi	1.220·3	1.017·—
Pravosodje	433·7	446·5
Prosveta	895·—	858·—
Zunanje zadeve	156·—	159·4
Notranje zadeve	644·—	671·9
Finance	400·9	410·9
Vojna, mornarica	2.595·9	2.522·9
Gradbe	279·2	283·4
Promet	118·4	119·4
Novo železnice	59·4	59·—
Kmetijstvo	83·5	102·8
Trgovina in industrija	71·—	70·—
Soc. skrbstvo, zdravstvo	229·3	243·3
Rezervni krediti	40·—	74·—

Skupni proračun izdatkov državne uprave znaša torej **8.522·8** dinarjev.

Izdatki za državna podjetja in ustanove pa so proračunani na **4.687·9** milijona dinarjev in izkazuje nasprotno proračun glavnih postavk iz dohodkov od državnih podjetij vsoto **5.998** milijonov dinarjev, tedaj je proračunan za letos

prebitek v znesku 1.310 milijonov dinarjev samo pri glavnih postavkah.

Proračun državnih podjetij in ustanov izkazuje po posameznih resorih sledeče prejemke in izdatke (v milijonih dinarjev):

	dohodki:	izdatki:
Šolstvo		31·1
Monopoli in razna		
drž. podjetja	1.839·—	741·3
Državne železnice	3.557·—	2.706·5
Rečna plovba		131·3
Pošta in brzozav		398·3
Poštna hranilnica		18·6
Kmetijstvo		184·1
Trgovina in industrija		16·3
Soc. skrbstvo, zdravstvo		78·5
Šume in rude	602·—	482·—

Dohodki na račun državne uprave so predvideni s sledečimi vsotami (v milijonih dinarjev):

Neposredni davki:	posa-	skup-
	mežno:	no:
zemljarina	610·—	
zgradarina	258·—	
pridobnina	220·—	
uslužb. davek	260·—	
samski davek	1·—	
vojni davek	5·—	
prometni davek	450·—	
razni	356·—	2.160·—

Posredni davki:	
trošarina	800·—
takse	1.245·—
carina	1.488·—
ostali	53·—
Nemške reparacije	406·—
Dohodki drž. podjetij	5.998·—

Ostanek opade na razne dohodke poedinih resorov.

Februarska zunanja trgovina.

Statistično poročilo Generalne direktije carin kaže v februarju ponovno nanašanje naše zunanje trgovine.

Izvoz je predstavljal vrednost 333 (lani 480·8) milijona dinarjev. Tudi po množini je izvoz padel od lanskim 341 tisoč 280 ton na 230.986 ton. Nazadova-

nje po vrednosti znaša nad 30 odstotkov.

Glavni predmeti februarskega izvoza z vrednostjo v milijonih dinarjev (v oklepaju podatki za lanski februar) so bili sledeči: koruza 26·7 (40·3), fižol 5·3 (6), vino 7 (3), konji 3·7 (5·2), govedo

18.9 (25.4), svinje 19.9 (17.4), perutni-
na 11.5 (9.3), jajca 39.9 (39.8), sveže
meso 13.3 (16.8), surove kože 4.3 (5.3),
drva 2.4 (4.1), gradbeni les 48.8 (81.3),
hrastovi pragovi 5.4 (9.3), bukovi pra-
govi 4.3, cement 10.7 (14.7), baker 9.9
(50), rude in izkopsnine 15.3 (32).

Nazadovanje opažamo pri vseh vrstah
izvoznega blaga, posebno občutno je to
pot nazadovanje izvoza bakra, žita v le-
tošnjem februarja sploh nismo izvažali,
dočim smo ga lani izvozili za 19 milijon-
ov Din, tudi pri koruzi je izvoz naza-
doval skoraj za polovico. Močno naza-
duje izvoz lesa, ki je bil že lani v fe-
bruarju v velikem padanju.

Tudi uvoz je po vrednosti nazadoval
od lanskih 521.1 na 388.3 milijona di-
narjev.

Glavni uvozni predmeti z vrednostjo
v milijonih dinarjev (v oklepaju podat-
ki za lanski februar) so bili: bombaž
7.7 (18.1), bombaževo predivo 36.4
(53.5), bombaževe tkanine 44.3 (67.2),
volna 9.1, volneno predivo 3.8 (7.8), vol-
nene tkanine 28.3 (30), svilene tkanine
5.6 (8.8), železo in polfabrikati 18.9
(8.4), železna pločevina 4.5 (8.1), izdel-
ki iz železa 18.9 (20.9), stroji, aparati
28.2 (21.9), elektrotehnični predmeti
13.1 (17.2), prevozna sredstva 7.3 (9.2),

premog 6.3 (8), surova kava 9.4 (12.2),
riž 3.1 (5).

Pri uvozu opažamo nazadovanje uvo-
za tkanin, kar je deloma posledica po-
večanje kapacitete domačih tvornic, še
bolj pa znak težke gospodarske krize.
Povečani uvoz železa in železnih polfa-
brikatov, ki se je nasproti lanskemu več
kot podvojil po vrednosti, po teži pa
celo potrojil, pričča, da je inozemsko že-
lezo navzlic visokim uvoznim carinam
še vedno cenejše kot proizvodi domačih
železarn.

Trgovinska bilanca za februar kaže
tedaj (v milijonih dinarjev) 333 izvoza
in 388.3 uvoza ter je za 55.3 milijonov
dinarjev pasivna. (Lanski februar je iz-
kazoval izvoz 480.8, uvoz 521.1 in pa-
sivnost 40.3 milij. Din).

Skupni podatki zunanje trgovine za
prva dva meseca letos kažejo uvoz 1097
milij. Din, izvoz 717.1 milij. Din in pa-
sivnost 379.9 milij. Din. Lani prva dva
meseca je znašala skupna vrednost uvo-
za 1082, izvoza 1097 in aktivnost 15 mi-
lijonov dinarjev.

Z zunanjo trgovino v februarju, ka-
kor tudi v obeh mesecih skupaj se go-
spodarstvu pri nas ne odpirajo boljše
perspektive.

Gospodarske beležke.

Avstrija odpovedala našo trgovinsko pogodbo.

Avstrijski poslanik v Beogradu je od-
povedal sedanjo trgovinsko pogodbo z
našo državo za 1. julij t. l. Ker so po-
gajanja za sklep nove pogodbe že v te-
ku, je upati, da bo do tedaj nova pogod-
ba že sklenjena.

Z istim rokom je Avstrija odpovedala
tudi svojo pogodbo z Madžarsko.

Gospodarska razstava v Beogradu.

Te dni so se v Beogradu pričela pri-
pravljajna dela za veliko vsedrjavno
gospodarsko razstavo, ki se ima otvo-
riti letos v juliju.

Zaključek aranžerskega tečaja.

Pod okriljem Zavoda za pospeševanje
obrtni pri Zbornica za TOI se je dne 2.
t. m. zaključil tečaj za trgovsko deko-
racijo in reklamo, ki je bil prvi svoje-
vrstni tečaj pri nas. Tečaj je obiskovalo
stalno 30 udeležencev, trgovcev in tr-
govskih sotrudnikov ter poklicnih
aranžerjev.

Ob zaključku je bilo v Narodni gale-
riji razstavljenih 15 vzornih izložb, ki
živo pričajo, koliko so udeleženci pri-
dobili na tečaju.

Radi pomanjkanja prostora se obšir-
neje pobavimo s to prireditvijo v pri-
hodnji številki.

Interes tujega kapitala za Jugoslavijo.

Neka švicarska družba se zanima za zgraditev turističnih hotelov in sličnih tujsko-prometnih naprav v naši državi. Večje angleške in francoske družbe pa bi rade potom svojih zastopnikov prevzele zgradbo raznih javnih naprav, zlasti skladišč. Ker je domači kapital preveč rezerviran, je verjetno, da bodo bogastva naše zemlje eksploatirali podjetnejši tujci. V Londonu se je z namenom izvrševanja javnih zgradb v Jugoslaviji te dni osnovala finančna skupina International Service Corporation.

Opozorilo prodajalcem alkoholnih pijač.

Glede vodstva registra o alkoholnih pijačah opozarja finančna direkcija vse trgovce in gostilničarje, ki vodijo ta register, da upoštevajo točko 117 člena 109 trošarinskega pravilnika, ki pravi, da so vsi prodajalci alkoholnih pijač dolžni omenjeni register ob koncu vsakega četrtletja zaključiti, prenesti preostalo zalogo v novi register, stari register z vsemi prilogami pa najdalje do 10. aprila, junija, oktobra in januarja predložiti pristojnemu oddelku finančne kontrole. Na ta rok se vsi prizadeti ponovno opozarjajo, prav posebno pa še oni gostilničarji v Ljubljani, ki do sedaj sploh še niso vodili registrov, ker bo vsem, ki bi ta rok zamudili, postopati po zakonu.

Propaganda za kupovanje domačega blaga.

Poročali smo že o akciji zagrebških trgovcev, obrtnikov in industrijev, ki so ob sodelovanju drugih gospodarskih organizacij priredili velikonočni teden posebno propagandno akcijo za kupovanje domačega blaga. Vse izložbe so opremljene samo s proizvodi domače obrti in industrije.

Akcija je pokazala lepe uspehe ter seznanila kupce z /raznimi, doslej nepoznanimi domačimi proizvodi. Zagrebška propagandna akcija je vzbudila mnogo simpatij tudi v beograjskih trgovinskih krogih, ki se zavzemajo za to, da bi se slična propaganda razvila istočasno po celi državi ter predlagala kot pričetek prvi teden v maju.

XI. ljubljanski velesejem

se vrši letos od 30. maja do 8. junija. Velesejmi niso važni samo vsled pospeševanja gospodarske internacionale, oni so tudi važni faktorji v gospodarskem življenju, ker vzpodbujajo in pospešujejo podjetnost in dajejo lastni deželi nov impulz k delu in produkciji ter s tem povečujejo konzum. Razstavjalci na ljubljanskih velesejmih so bili doslej z uspehi zadovoljni, sklenili so trajne trgovske zveze z odjemalci, kupecu so se pa tudi nudile velike ugodnosti, kajti na skupnem prostoru je mogel pregledati vse blago in si izbrati najboljše, preračunati cene in sklepati s solidnimi tvrdkami trajne trgovske zveze. Zato zainteresenti radi obiskujejo ljubljanske velesejme. Za naša podjetja je torej ljubljanski velesejem edinstvena priložnost, da iznesejo svoje proizvode pred široki internacionalni forum in razširijo krog svojih odjemalcev. Prijave za udeležbo na XI. ljubljanskem velesejmu se že sprejemajo. Vse informacije daje urad velesejma v Ljubljani.

Znižanje obrestne mere za vloge.

Na zadnji konferenci zastopnikov denarnih zavodov in združnih zvez je bilo sklenjeno, da vsi denarni zavodi znižajo obrestno mero za vezane vloge privatnikov za 1/2 odstotka.

Zastopniki denarnih zavodov sami priznavajo, da je visoka obrestna mera znak gospodarske bolezni in njeno zdravilo edino znižanje, vendar moramo smatrati, da je postopno znižanje obrestne mere prepočasno in je poleg tega vezano vedno na gotove pridržke, vsled česar tudi obrestna mera kreditov ne pada tako kot bi bilo potrebno. Posledica na eni strani je prevelika likvidnost denarnega tržišča, kar zopet zvišuje obrestno mero za kredite, na drugi strani pa ta visoka obrestna mera gospodarstvu onemogoča najemanje kreditov in ga ovira na poti k ozdravljenju.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najeeneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG, Ljubljana
Židovska ulica — Stari trg

Zagrebska ZTOI proti inozemskim trgovskim zastopnikom.

Ker nekatera naša industrijska in trgovska podjetja greše s tem, da nastavlajo inozemske zastopnike za poset trgovcev, včasih celo take, ki niso večji našega jezika, je zagrebska Zbornica za TOI sklenila proti temu škodljivemu pojavu nastopiti javno potom časopisja, obenem pa je pozvala domača podjetja, naj inozemske zastopnike tekom šestih mesecev odpuste, sicer bo nastopila proti kršiteljem potom pristojnih oblasti. Spričo naraščajoče brezposelnosti je ta korak zagrebske Zbornice za TOI umesten in je želeli, da bi se odločbe glede inozemskih nastavljenecv tudi pri nas striktno izvajale.

Trošarina na brezalkoholne pijače.

Po odobrenju od strani finančnega ministra se prične dne 1. aprila v Dravski banovini pobirati banovinska trošarina na umetne brezalkoholne pijače, ki znaša 0-10 Din od vsakega decilitra vsebine steklenice, pri večjih steklenicah pa 1 Din od vsakega začetega litra vsebine. Naravne mineralne vode in brezalkoholne pijače, napravljene, brez dodatkov kemikalij so trošarine proste. Trošarino plača proizvajalec. Le brezalkoholne pijače, ki se nabavljajo izven Dravske banovine morajo prodajalci in gostilničarji v 24. urah po prejemu prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole in obenem plačati odpadajočo trošarino.

PO PODPISU TRGOVINSKE POGODBE S ČEHOSLOVAŠKO.

Dasiravno nam trgovinska pogodba s Čehoslovaško ne nudi vseh željenih, niti pričakovanih koristi, je vsekakor tudi za razvoj in pospeševanje medsebojnega trgovanja zelo važna, ker naša prejšnja pogodba ni obsegala tarifnega dela, marveč se je oslanjala na klavzulo o največjih ugodnostih.

Po izjavah čehoslovaških in tudi naših gospodarskih predstavnikov je Čehoslovaška dala našim izvoznim predmetom vse one ugodnosti, ki jih je zamogla dati spričo obstoječe agrarne zaščite. Nasprotno pa je naša država za

Schmoll Pasta

je pri nas in v inozemstvu najbolj priljubljena

krema za čevlje

Zavlačevanje preiskav uvoženega vina in likerjev v Mariboru.

V trgovskih krogih je vstal odpor proti prepočasnemu preiskavanju uvoženih vin in likerjev na mariborski enološki postaji, ker obstoji nevarnost, da se drago uvoženo blago vsled dolgega čakanja v neprimernih skladiščih pokvari. Trgovci obsojajo tudi prakso, da se more od vsake (še tako majhne) posode oddati v preizkušnjo kar cele tri litre, kar je občutna izguba, ker se uvaža navadno samo najdragocenejše blago. Priporočajo isto poslovanje kot na ljubljanski carinarnici, kjer zadoštuje za preiskavo le pol litra in se analiza izvrši najkasneje v treh do štirih dneh.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov

Ljubljana, Karlovska cesta 4

Prodaja na obroke

čehoslovaško izvozno blago dala vse koncesije, ki so bile mogoče v skladu z interesi naše domače industrije.

Z novo pogodbo so sicer dane tesnejše vezi, vendar se za enkrat še ne more računati, v koliko bo novo stanje vplivalo na povečanje medsebojnega trgovanja, ker je uspeh za obe državi odvisen tudi od raznih drugih okolnosti. Posebno veliko vlogo igra oddaljenost naše države od Čehoslovaške, ki ima v neposredni bližini na razpolago bogata in cenena agrarna tržišča Madžarske in deloma Poljske.

Važnejša od pogodbe same je ustanovitev jugoslovansko-čehoslovaške gospodarske zbornice, ki se je po podpisu pogodbe v prisotnosti najvišjih vladnih predstavnikov in gospodarskih zastopnikov obeh držav izvršila 31. t. m. v Pragi.

Novoustanovljena zbornica ima nalogo jačati medsebojne gospodarske in trgovinske vezi ter pospeševati medse-

bojno trgovanje. Slična ustanova se izvede v kratkem tudi v Beogradu, po potrebi s filijalkami v drugih važnih centrih.

Zbornica bo predstavljala doslej manjkajočo oficijelno ustanovo za organizacijo jugoslovansko-čehoslovaške trgovine, od katere se z zaupanjem pričakuje uspešnega delovanja.

LANSKA ŽITNA LETINA.

Pravkar objavljeno statistično poročilo našega poljedelskega ministrstva kaže neprestano naraščanje z žitom posejanih ploskev, ki je zavzemala lani že 5.877.000 hektarov obdelane zemlje, dočim je pred desetimi leti ta ploskev obsegala le 4.382.000 hektarov. Tekom desetih let se je tedaj žitorodna zemlja povečala za 1.495.000 hektarov ali za več kot eno tretjino.

Na posamezne vrste žita odpadejo v zadnjih treh letih sledeče površine (v tisočih hektarov):

	1928	1929	1930
koruza	2300	2390	2470
pšenica	1920	2140	2170
ječmen	390	450	460
oves	380	400	410
rž	200	240	250

Večji del, t. j. skoraj polovica posejane ploskve odpade na koruzo, nekaj manj na pšenico, dočim zavzemajo vse ostale žitne vrste skupno komaj slabo petino cele žitorodne površine.

Seveda ni žitna letina odvisna samo

od površine, marveč je podvržena drugim vplivom ter je bil lansko leto pridelok navzlic za približno 150.000 hektarov ali za 2,5% povečani posejani površini manjši od pridelka v predlanskem letu.

Statistika izkazuje po posameznih vrstah sledeče množine pridelka (v vagonih po 10 ton):

	1929	1930
pšenica	25.860	21.860
koruza	41.480	34.650
ječmen	4.120	4.040
rž	2.100	1.990
oves	3.510	2.850

Nazadovanje pridelka znaša pri pšenici 4000 vagonov, pri koruzi 6830, pri ječmenu 80, pri rži 110 in pri ovsu 660 vagonov nasproti predlanski letini. Skupni pridelok je tedaj za 11.680 vagonov ali za 15 odstotkov manjši, vsled česar lahko razumemo, da je izvoz žita lansko leto nazadoval in da so naše žitne cene še vedno nad svetovno pariteto.

DRŽAVNI VELESEJEM V BEOGRADU.

Že od ustanovitve ljubljanskega velesejma so beograjski trgovski krogi želeli, da bi se slična ustanova za celo državo priredila tudi v Beogradu. Želja pa je ostala samo želja, ker na mero-dajnih mestih ni bilo potrebnega razumevanja in se je načrt zavračal kot neizvedljiv radi pomanjkanja prostora. Log trgovskega ministra vendar odlo-log trgovskega ministra končno odlo-čila sama vzeti zadevo v lastno režijo ter sklenila, da se prva državna razstava vrši že prihodnje leto v jeseni ter odločila za stalno razstavišče okoli 50 hektarov zemljišča ob savskem in du-navskem obrežju pod Kalimegdanom.

Na tem prostoru se pričnejo takoj graditi obširne razstavne palače in paviljoni, poleg tega pa je v načrtu tudi zgradba velikega sportnega stadijona.

Razstavne palače bodo služile tudi našemu stalnemu trgovinskemu muzeju. Da bo na enem samem prostoru zdru-ženo vse, kar more služiti naši gospo-darski propagandi, je predvidena v bli-žini zgraditev palače Zavoda za pospe-ševanje zunanje trgovine, dalje palača vojnega muzeja in muzeja princa Pavla, kakor tudi stalni paviljoni za tujski promet in za razne druge gospodarske panoge.

Po širnem svetu.

Posledice čehoslovaško-madžarske carinske vojne.

Posledice carinske vojne se občutno kažejo v nazadovanju medsebojne trgovine. Madžarski izvoz na Čehoslovaško je v januarju padel od vrednosti 79 milijonov pengö na 10 milijonov. Čehoslovaški izvoz na Madžarsko pa je znašal lani 67,7, letos v januarju pa le 26,2 milijona čK.

Španija najela posojilo za stabilizacijo pesete.

Španska vlada je najela pri Morgano- vi skupini posojilo v znesku 60 milijonov dolarjev, ki ga bo porabila za stabilizacijo pesete.

Industrijski program Sovjetov.

Po petletnem načrtu, ki se je doslej v produkciji večinoma obnesel, ponekod celo nadkrilil pričakovanje, mora ruska industrija v letošnjem letu producirati med drugim: 8,8 milijona ton jekla, 8 milij. ton železa, 8,3 milij. ton premoga, 2,5 milij. ton sladkorja, 6,7 milij. ton pločevine, 27 milij. ton surovega olja, 150.000 ton bakra, 300.000 ton mila, 35 milijonov sodčkov cementa, 30,5 milijona kubičnih metrov lesa za žage, 2008 milij. metrov sukna, 846 milijonov parov čevljev, 600 milij. škateljski konservi, 900 lokomotiv in 40.000 tovornih vagonov. Poučeni krogi sodijo, da teh množin sovjetska industrija ne bo mogla doseči.

Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Madžarsko.

Dne 31. marca so se v Budimpešti pričela nadaljevati že večkrat prekinjena pogajanja za sklep nove trgovske pogodbe, ker je stara odpovedana za 1. julij tega leta.

Avstrijsko državno jamstvo za izvoz v Rusijo.

Vlada je parlamentu predložila odlok o 75-odstotnem jamstvu, ki ga prevzame država nasproti domačim izvoznikom za izvoz blaga v Rusijo.

Italijani so mislili kolonizirati Albanijo.

Po inozemskem časopisju krožijo vesti, da si je albanski kralj Zogu prizadeval v Italiji najeti posojilo v znesku 6 milijonov švicarskih frankov. Italija pa je stavila za pogoj, da se sme skozi 20 let vsako leto naseliti v Albanijo po 2000 italijanskih državljanov. Tako težki pogoji bi dali Albaniji še izrazitejše obeležje italijanske kolonije in jih Albanija navzlic težkemu finančnemu stanju ni mogla akceptirati.

Dividende Kreugerjevega koncerna.

Kreugerjev koncern, ki ima v zakupu tudi naš vžigalični monopol, je zopet zaključil poslovno leto z ogromnim dobičkom ter izplača delničarjem po 50 švedskih kron od komada, ki notira danes 490 šv. kr. Tudi vžigalični trust izkazuje velik dobiček; na delnico (notacija 230 šv. kr.) se izplača dividenda 15 šv. kr. Ob današnji krizi so to ogromne številke, s katerimi zamore tekmovali malokatero dobičkanosno podjetje. **Novi grški zakon o trgovskih družbah.**

Število delniških družb in trgovskih družb z omejeno zavezo je po vojni v Grčiji znatno narastlo. Mnogo teh pa škoduje ugledu grške trgovine, vsled česar bo na podlagi novega zakona dovoljen obstoj samo takim delniškim družbam in društvom z omejeno zavezo, katerih vložena glavnica znaša najmanj 2 milijona drahem (poldrug milijon dinarjev).

Izvoz vina iz Madžarske.

Po službenih podatkih je bilo lansko leto iz Madžarske izvoženih 290.000 hl vina nasproti 270.000 hl v letu 1929.

Na posamezne države odpadejo sledeče množine (v hektolitrih):

	1929	1930
Avstrija	140.000	130.000
Čehoslovaška	56.000	76.000
Švica	25.000	45.000
Nemčija	30.000	12.000
Pojška	7.000	7.000
Italija	6.000	1.000

Brezposelnost.

Na Čehoslovaškem je število brezposelnih narastlo na rekordno množino ter znaša koncem februarja 337.000 nezaposlenih.

V Avstriji je število brezposelnih sredi marca padlo za 7200 ter znaša 326 tisoč 800 oseb.

»Cunard Line« brez dividende.

Vsled občutne pomorske krize je »Cunard Line« zaključil poslovno leto tako neugodno, da delničarjem ne more izplačati nikakih dividend.

V Vašem

interesu je,

če držite

MAGGI jeve

izdelke!

Lahka prodaja. Dober zaslužek.

ZITNA KONFERENCA V RIMU.

Dosedanji potek svetovne žitne konference v Rimu, ki se je sestala z namenom omiliti obstoječo žitno krizo, po kateri so posebno prizadete evropske žitorodne države, je naletel na veliko odpornost Amerike, ki odklanja vsako prvenstvo evropskega žita v evropskih državah ter zagovarja načelo svobodne trgovine in grozi poleg tega z represalijami proti državam, ki bi hotele uvesti kak preprečni sistem, zlasti Franciji. Ruski delegat je izjavil, da Sovjeti z žitnim izvozom ne uganjajo nikakega dumpinga, marveč so prisiljeni izvažati, da dobijo kritje za iz inozemstva dobavljene stroje.

Zelo zanimiva je tudi ugotovitev, da Nemčija prodaja inozemstvu rusko žito ter s tem na eni strani podpira ruski dumping, na drugi strani pa to dejstvo čudno osvetljuje pozo Nemčije, s kate-

ro se hoče predstavljati kot mešana država, ki je upravičena izvajati agrarno zaščito. Še bolj zanimivo pa je, da se Avstrija, ki je v izvajanju agrarno-carinske zaščite ena najekstremnejših držav, ni strašila stopiti z Nemčijo v carinsko unijo.

Kakor smemo z gotovostjo sklepati, tudi na tej konferenci ne bo rešeno, niti omiljeno vprašanje žitne krize ter nimamo nadejati niti malega uspeha spričo velikih nasprotstev Amerike in Rusije.

Novije vesti poročajo, da bi bile prekomorske države eventualno pripravljene dovoliti, da se uvoz njihovega žita v Evropo kontingentira ter se s tem dá evropskim agrarnim tržiščem možnost prvovrstnega plasiranja žita v evropskih industrijskih državah.

Tržna poročila.

Surova svila.

Na milanskem tržišču surove svile so šle zadnje čase cene navzdol za 7 do 10 odstotkov ter notira blago za predilnice feo Milan v lirah:

115 za grége Gd. Exquis I. marca Triulli 13/22 ds.; 110 za Grége Exquis 13/22 ds.; 105 za Grege Extra 13/22 ds.; 97,5—95 za Grege Classique 13/22 ds.; 165 za Organzin Piemont Exquis 19/21 ds.

Jajca.

Na tržišču jajc vlada še vedno nagibanje k padanju. Švica je plačevala pred vojno zabojo po 95 fr, danes notira tam cena 102 fr, a kaže, da bo padla kmalu tudi izpod 100, zlasti ker se vedno bolj pojavlja ruska ponudba, ki je bila doslej skoraj neopažena. Govori se tudi o tem, da je v zadnjem času Nemčija povišala uvozno carino, dasiravno te vesti še niso potrjene.

Ruska kožuhovina na trgu v Leipzigu.

Ruska vlada je obvestila upravo lipškega velesejma, da se nedavno odpovedana aukcija ruskega krzna vseeno vrši 13. aprila. Na tržišče bo postavljeno za približno poldrugi milijon dolarjev kož. Jasno, da bo ta aukcija slabo vplivala na cene kožuhovine tudi pri nas.

Žito.

Na ljubjanski žitni borzi nobenih sprememb. Tudi ostala tržišča v državi kažejo neizpremenjeno čvrste cene. — Inozemska tržišča za enkrat tudi ne beležijo znatnih razlik.

Baker.

Naša napoved, da ameriški kartel zopet ne bo v stanu obdržati visoke cene, se je tekom tedna uresničila ter je bil kartel vsled nepovoljnih poročil o stanju ameriških zalog prisiljen znižati cene ponovno od 10·5 na 10·25 centa cif evropska luka.

Svince še vedno pada.

Dočim je še početkom lanskega leta notiral svinec na londonski borzi 15-12·5 funtsterlingov, je tedaj v stalnem padanju in notira danes samo še 11—11—16 funtsterlingov za tono.

VINO.

Francosko vinsko tržišče stoji trenutno v ospredju, dasiravno se opaža zmanjšani konsum. Španska vina notirajo v francoskih lukah 140—150 frankov za hektoliter. Domača južnofrancoska vina 8—9 stopinj se plačujejo okoli 185 frankov hektoliter. Jugoslovanska bela vina z 12 stopinjami se ponujajo 210 frankov, a kupei ne plačajo več kot 190 frankov.

Našemu vinu je pot v Francijo otežkočena, ker ni deležno tistih tarifnih olajšav kot španska in italijanska vina. Dalmatinski vinotržci so zaprosili našega trgovskega ministra, naj poskrbi, da dá Francija enake olajšave tudi našemu blagu.

V Italiji so cene za boljša vina čvrste, pač pa se mnogo ponujajo lažja vi-

na vsled bojzani, da ne vzdržijo poletne vročine. Tržišče je vsled rezerviranosti veletrgovine, ki si krije le najbolj nujne potrebe, mrtvo.

V Avstriji so cene neizpremenjene in tržišče precej mrtvo. Zanimivo je, da izkazuje uvoz vina v Avstrijo v mesecu februarja nazadovanje nasproti januarju za 5000 hl in znaša le 26.000 hl. Medtem ko je nazadoval uvoz iz vseh uvoznih držav, zlasti iz Madžarske, Italije in Španije, se je uvoz iz Jugoslavije v februarju povečal za 2100 hektolitrov in je znašal 3800 hl.

Na domačem trgu vlada mrtvilo ob neizpremenjenih cenah. Izvoz v inozemstvo je minimalen. Zastoj v vinski trgovini se posebno občuti v Dalmaciji.

ŽIVINA.

Na zagrebškem trgu so cene boljši živini čvrste, slabije vrste pa so nekoliko padle, močno so tudi padle cene prašičev, dočim so konji obdržali stare cene ter se je trgovalo po sledečih cenah:

Goveja živina: krave-mlekarice 3000 do 4000 Din komad, za meso 3·75 do 5·50 za kg žive teže; junice za rejo 2500 do 3000 Din komad, za meso 7 do 7·50 Din; junci 7·50 do 8 Din; biki 6·50 do 7·50; voli I. 7·50 do 9, II. 6·50 do 7, bosanski 6 do 6·50 Din; teleta živa 7·50 do 10, zaklana 11 do 13 Din za kg.

Prašiči: domači, pitani 9·50 do 10, nepitani 7·50 do 8·50 Din za kg žive teže; sremski, zaklani 11 do 11·50 Din; pujski (odojki) 80 do 180 Din za komad.

Konji so se plačevali par po 2500 do 10.000 Din; žrebeta po 1500 do 3000 Din komad; konji za meso pa po 1·50 do 2 Din za kg žive teže.

Na zadnjem sejmu v Zagrebu so šle cene zaklanih telet zopet za 1 Din navzdol, pri pitanih prašičih pa za 50 par pri kg.

Pridobivajte nove naročnike!

Lesno tržišče.

Nazadovanje lesnega izvoza v februarju.

Že lansko leto je v februarju lesni izvoz nasproti prejšnji dobi močno nazadoval. Primerjava letošnjega februarjskega izvoza z lanskim pa kaže ponovno, naravnost katastrofalno nazadovanje izvoza. Z vrednostjo v milijonih dinarjev kažejo glavne vrste izvoženega lesa sledeče številke:

februar:	1930	1931
gradbeni les	81·3	48·8
drva	4·1	2·4
pragovi	9·3	9·7

Gradbeni les in drva so nazadovala v primerjavi z lanskim februarjem za polovico vrednosti. Edino pragovi so se obdržali na lanski višini. Tudi nasproti letošnjemu januarskemu izvozu, ki je predstavljal pri teh vrstah lesa še vedno vrednost 174·2 milijona dinarjev, je izvoz v februarju padel na 94·7 milijona dinarjev, tedaj skoraj za polovico.

Romunsko lesno tržišče.

Poročila romunskih strokovnih listov pravijo, da so tamošnja lesna skladišča prenatrpana rezanega materiala, ki pa je slabše vrste, ker se je prvovrstno blago sproti izvozilo. Romunske žage izdelajo le do največ ene četrtine prvovrstnega blaga. Ker je to blago izvoženo, je položaj zelo kritičen, kajti ostalo drugovrstno blago, ki predstavlja skoraj polovico lanske letošnje produkcije, ne najde kupca niti po polovični ceni. Večina večjih podjetij je obrat omejila.

Ali ste poravnali naročnino!

NAČRTI ZA ORGANIZACIJO LESNEGA IZVOZA.

Na konferenci predstavnikov slovenske lesne industrije, ki se je vršila v ljubljanski Zbornici za TOI ob prisostvovanju dr. Ulmanskega, ravnatelja državnega lesnega podjetja Dobrljin - Drvar kot poverjenika ministra

Dobave.

300 kub. metrov jamskega lesa in 3 tisoč 400 komadov toporišč za krampe in lopate nabavi do 9. t. m. Direkcija državnega rudnika Zabukovea pri Celju. Pojasnila pri Zbornici za TOI.

še tako velikega pranja, kajti Schichtov RADION bo namesto Vas oskrbel polovico dela. Način je zelo enostaven in udoben:

1. Običajno namakanje preko noči.
2. Raztopiti Schichtov RADION v mrzli vodi in perilo 20 minut prekuhati.
3. Perilo najprvo v topli, nato večkrat v mrzli vodi dobro izplekniti.

Poskusite samo enkrat in uverili se bode, da Vam nobena stvar ne pripomore do tako lepega perila kot

inž. D. Serneca za organizacijo lesnega izvoza, je bila pozdravljena misel, da se osnuje tudi za lesno stroko privilegirana izvozna družba, ki bi uživala poleg raznih tarifnih olajšav tudi državno subvencijo.

Važna pa je izjava, da bi bila teh do-brot deležna samo v izvozni organizaciji včlanjena podjetja.

Ni nam znano, kakšni pogoji se bodo stavili za sprejem posameznih podjetij v to privilegirano izvozno organizacijo, znano pa nam je, da mala in srednja lesna trgovina, kateri je vprašanje izvoznih olajšav vitalnega pomena, doslej pri načrtih za organizacijo lesnega izvoza nima nobenega zastopnika.

Da ne bo novih razočaranj ter da se bodo upoštevali interesi naših dosedanjih lesnih izvoznikov, opozarjamo vse lesne trgovce, naj bodo na oprezu ter

naj čim tesneje sodelujejo pri svojih gremijalnih lesnih sekcijah, katere naj dosežejo, da se interesi male in srednje lesne trgovine in industrije ne bodo zapostavljali in da se jim dá pri tako važnih vprašanjih odgovarjajoče zastopstvo; sicer bo doživela naša izrazito srednja in mala lesna trgovina nov udarec ter padla v popolno odvisnost odbranega števila privilegirancev.

Gremijalne sekcije lesnih trgovcev naj nemudoma zaščitijo ogrožene interese svojih članov ter dosežejo zanje ravnopravnost, obvarujejo njih neodvisnost in odvrnejo novo pretečo škodo!

NEKAJ GLAVNIH NAPAK NAŠIH ŽAGARJEV.

Pri rezanem lesu, ožamanih in neožamanih deskah in plohih se še vedno opaža, da odhaja blago v inozemstvo neočeljeno. Vagon naložen s takim blagom, vzbuja vtis malomarnosti, ki se najbolj maščuje nad prodajalcem samim, ker mora radi te pomanjkljivosti popustiti na ceni več kot bi ga stalo očeljenje, če tudi z navadno žago (žagonom). Pri tem pa trpi na ugledu tudi vse ostalo naše blago, ker si kupec nikdar ni gotov, če tudi njegova pošiljka ne pride neočeljena, če tega ni izrecno poudaril, ali če si blaga ni osebno ogledal in signiral, kar je zopet združeno s stroški, ki jih mora, naravno, odbiti od cene. Tako se malomarnost poedincev maščuje nad skupnostjo: blago je potrebno osebnega ogleda, kar je poleg stroškov združeno še z zamudo časa.

Na vsaki vodni žagi se dá z malenkostnim stroškom instalirati tudi primitivna žaga za očeljenje. Že povišana cena pri enem samem vagonu desk pokriva ponavadi tak izdatek. Taka žaga tudi ne porabi veliko moči in se med obratovanjem njeno istočasno delovanje niti ne čuti.

Veliko grešijo naši žagarji tudi s

tem, da posvečajo žagi sami premalo pozornosti, ali pa je ne znajo pravilno obrusiti in razpreti, vsled česar padajo deske tako kosmate, da bi jih skoraj prej smatral za kožuhovino.

Inozemstvo dá veliko na to, da so deske gladke, kakor bi bile pooblane. Kosmato blago se plačuje slabše, poleg tega pa gre pri rezanju kosatega blaga mnogo več v odpadke kot pri pravilno razprti (izpeljani) in brušeni žagi, kar se tudi pozna že pri enem samem deblu.

Tudi umazano in marogasto blago naj bi se od izvosa izključilo. Krivda je zopet malomarnost, ki dopušča stopanje po deskah z umazanimi čevlji, dalje nepravilno skladanje in sušenje, da je en del deske preveč izpostavljen solncu, drugi pa trajno zakrit pred njim; mnogokrat se deske vlačijo po tleh in obdragnejo ali vsaj umazejo, kar škodljivo vpliva na njih zunanji izgled.

Za odpravo teh glavnih napak ni potreba stroškov, niti ne kakega posebne dela; le malo več vestnosti in razumevanja za lastne in skupne koristi, ki se vsakemu poedincu in celoti bogato poplačajo.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Ob neizpremenjenih cenah in majhnem prometu je položaj neizpremenjeno mlačen.

Išče se sledeče blago:

Bukovo oglje, prima, lepo, brez prahu in braške. — Franko italijanska meja.

300 m³ moralov, 30 × 60, 35 × 70, 60 × 60, 70 × 70, 80 × 80 mm, kubicirano za 2 mm manj pri vsaki debelini. Dobava maj, junij, julij, avgust. Franko italijanska meja.

200 do 300 m³ desk, 4 m dolžine, smreka, debeline 45, 50, 60, 70 do 100 mm, I.—II. in tudi III.—IV. kvalitete. — Cena franko italijanska meja z navedbo teže m³ — suho.

Bukovina à la Slavonija, parjena, I. kvalitete, neobrobljena; bukovina à la Slavonija, parjena, II. kvalitete, neobrobljena in obrobljena, isto tako v I. in II. kvaliteti. — Dimenzije in dolžine običajne. Cena franko italijanska meja.

Borovi hlodi, 40.000 komadov od 1.80, 2 in 2.50 m dolžine, debelina na tanjšem koncu 11/13 in 14/16, vsake debeline polovico. — Dobava do konca julija t. l. Plačila z akreditivom. Cena franko Sušak pristanišče.

Hrastove podnice, paralelne, in sicer: 300 m³ debelina 55 mm, dolžina 2.80 m; 75 m³ debelina 45 mm, dolžina 2.65 m; 75 m³ debelina 65 mm, dolžina 2.90 m; 50 m³ debelina 45 mm, dolžina 2.90 m. — Franko italijanska meja z navedbo dobavnega roka in teže m³. — Blago od 18 cm naprej, I.—II. kvalitete. Vzame se tudi delne dobave.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

Uradni tečaji Prosti tečaj

1 angleški funt	276.—	276.20
1 ameriški dolar	56.5	56.70
1 avstrijski šiling	7.96	7.99
1 belga	7.92	7.90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1.676	1.68
1 francoski frank	2.218	2.22
1 italijanska lira	2.975	2.98
1 grška drahma	—73	—73
1 madžarski pengő	9.88	9.90
1 nemška marka	13.45	13.55
1 poljski zlot	6.33	6.32
1 romunski lej	—336	—33
1 španska peseta	5.88	6.09
1 danska krona	15.13	15.12
1 švicarski frank	10.959	10.95
1 holandski goldinar	22.77	22.78
1 turška lira, papir	26.70	26.70
1 zlati frank	10.959	10.96
1 kanadski dolar	56.02	56.01
1 norveška krona	15.13	15.09
1 brazilski milreis	5.40	5.40
1 argentinski pezos	17.20	17.15
1 švedska krona	15.15	15.12
1 egiptovski funt	281.80	281.50

Stanje neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 425—425.50, 7¹/₂% Blairovo posojilo 82.75—83.50, 8% Blairovo posojilo 92.50 do 93.50, investicijsko posojilo 88.50 do 89.—, tobačne srečke 25 ponudba, 4% bosanske obveznice 51.— do 52.—, begluške obveznice 68.75 do 69.50, Rdeči križ 48 ponudba, posojilo državne hipotekarne banke 82.75—83.50.

Stanje razen malenkostnih razlik neizpremenjeno.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 128 povpraševanje, Prva hrvatska štedionica 910—915, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 305 do 310, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 128 povpraševanje, Nar. banka 7.900 do 8.100, Kreditni zavod 170 do 180. Ruše 235 do 237, Obrtna banka 36 povpraševanje.

Nekoliko je porastla »Praštedionica«, sicer neizpremenjeno.

Praktični nasveti.

Kačji pik.

Splošno je znano, da se uporablja s pridom proti kačjemu piku razno močno žganje, ki naj ga pičeni uživa v večji množini, dokler ne dospe do bližnjega zdravnika. Nad rano je treba pičeni ud hitro močno prevezati, da se prepreči obtok krvi. Izsesanje rane je vedno opasno, ker zadostuje že majhna ranica na ustnicah, da se zastrupiš. Pač pa moreš brez nevarnosti izsesati rano s kako stekleno cevko, ako paziš pri tem, da ti ne pride kri v usta. Pred izsesanjem

je dobro pičeno mesto nekoliko urezati, da je odtok krvi lažji. Uspešno sredstvo je vbrizgavanje raztopnine klorovega apna na več mestih pod kožo okoli pičenega mesta. To sredstvo se dobi v vsaki lekarni in je učinkovito, poleg tega pa neškodljivo.

VSLED POMANJKANJA PROSTORA

je izostalo danes nadaljevanje tarifnih objav za prometni davek, kar priobčimo v prihodnji številki.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

Dr. Pirčevo
sladno kavo

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mletih dišav in rudninske vode**

**Točna in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!**